

„A komolyzenét élvezni is lehet”

Balatoni Monika a Liszt-év különleges programjairól, közönségnevelésről

A Hungarofest Nonprofit Kft. kreatív igazgatója, Balatoni Monika szereti a szokatlan megoldásokat, s igyekszik rendhagyó koncertekkel, előadásokkal megszólítani a közönséget. Úgy véli ugyanis, hogy azon a publikumon kívül, amelynek tagjai egyébként is rendszeresen járnak hangversenyekre, a Liszt-év rendezvényeivel újabb közönségre teget is el kellene érniük. Lényegesnek tartja, hogy az ifjúság körében szintén felkeltsék az érdeklődést a zene, a zenetanulás iránt.

■ *A Hungarofest Liszt-programjai között jócskán akadnak rendhagyó koncertek, s szokatlan az is, hogy a Köztársasági Elnöki Hivatal oldalán szintén Liszt-muzsikát hallgathat a látogató, emellett böngészhet az emlékév különböző rendezvényei között. Milyen különlegességeket emelne még ki a programok sorából?*

– Úgy vélem, a külföldi fellépések bőséges száma is elég szokatlan, hiszen júniusig elérjük, hogy közel ezer magyar művész mutatkozzon meg a nemzetközi pódiumokon. A temérdek lehetőségben egyébként az is közrejátszott, hogy ebben a félévben éppen Magyarország tölti be az Európai Unió soros elnökségi posztját. Így ez az időszak lehetőség ad olyan koncerttermek meghódítására is, ahol magyar művészek eddig ritkán léptek pódiumra. S annak is örülök, hogy nagyon széles a paletta, minden európai nagyvárosra jut egy-egy előadónk. Az uniós elnökség így a kultúra csekély finanszírozási lehetőségei ellenére is újabb kapukat nyitott. Természetesen emellett mindazt, ami az Erkel-Mahler év kapcsán sikeres volt, folytatni kell. Így szeptember elején ismét lesz például zenés korzó az Andrassy úton. Viszont azt is nagyon lényegesnek tartottuk, hogy ne csak a koncerttermekben hangozzék fel Liszt muzsikája.

■ *Elérték azt is, hogy Schmitt Pál köztársasági elnök legyen a rendezvény fővédnöke...*

– Örömmel vállalta ezt a feladatot, s valóban igyekszik számos koncerten jelen lenni, ami sokat segít abban, hogy még nagyobb nemzetközi figyelmet keltsenek a programjaink. De arra is ügyeltünk, hogyha bárki felhívja a Hungarofestet, akkor a hívásvárokoztatás alatt Liszt-zenét hallhat. Reményeink szerint néhány hónapon belül sikerül megállapodnunk a támogatóval, s akkor Liszt-játék jelenik meg egy olyan ter-

mében, amelyet a gyerekek naponta fogyasztanak. Ez valóban újdonság. Nagyon lényegesnek tartom ugyanis, hogy a Liszt-év kapcsán szólítsunk meg mindenkit, a gyerekektől az idősekig. Adjunk rá lehetőséget, hogy valóban megismerkedjenek a zeneszerző életművével. Ezzel ugyanis úgy vélem, az elmúlt években adósok maradtunk. Aki nem eleve kultúrafogyasztó, azt nem szólította meg, nem motiválta senki, hogy ismerkedjen ezzel a területtel. Ezért is találtuk ki, hogy nyáron, amikor már felépül a szegedi szabadtéri színpad, de még nincsenek felállítva a széksorok, ingyenes Liszt-koncertet rendezünk. A hangversenyen népszerűbb alkotások is felhangzanak. Lesznek emellett családi programok, interaktív totó, arra törekszünk, hogy valóban közelebb vigyük az emberekhez Lisztet. Reményeink szerint nagy érdeklődést kelt majd a csodagyerek program is.

■ *Wunderkind címmel Sopronban tartanak erről szimpóziumot márciusban...*

– Igen, de ehhez – ha sikerül megteremtünk a megfelelő anyagi háttérrel – az Origóval közösen elindítanánk egy nemzetközi csodagyerek-kampányt. A 12-13 éves korosztálynak szóló felhívásra bármilyen hangszerrel lehet jelentkezni, s a felvételeket a Videó-ra kell feltölteni. A közönség szavazhat a legjobbakra, akik közül szakmai zsűri válogatja ki majd azokat, akik koncerten is muzsikálhatnak. A terveink szerint Liszt születésnapján, október 22-én hirdetünk eredményt, s a győztesek január 1-jén kiváló művészekkel lépnek pódiumra. A nemzetközi gyermekzenekar megalapításával szeretnénk hagyományt teremteni.

■ *Gondolom, Hungarofestként nagy szerepük van a Liszt-év koncertjeinek, programjainak a koordinálásában, abban, hogy milyen együttesek, művészek szerepelnek...*

– A külföldi partnerek között akad, aki egyértelműen jelezte, mely zenekart kívánja felléptetni. Mi arra törekedtünk, hogy minél sokszínűbb legyen a kínálat, s a fiatal tehetségektől az ismert művészekig, mindenki megmutathassa tudását. Egyébként a különböző tematikák, Liszt öt arca alapján válogattunk. Ennek a munkának én a végén érkeztem, a Liszt-év előkészítése már megtörtént, a korábbi vezetés felügyeletével, a Hungarofest Klassz irodájának javaslatai alapján. Ezeket a programokat igyekszünk most kiegészíteni az újabb ötletekkel.

■ *Említette a szűkös büdzsét. Ezek szerint a programokhoz folyamatosan keresnek szponzorokat is.*

– Így van. Nagyon szeretném, ha el tudnánk érni azt, hogy mint Németországban, a nagyobb cégek számára itthon is presztízs-kérdés legyen egy kulturális esemény támogatása. Ahogy az is lényeges, hogy a programok kommunikációjára is jusson pénz. Hiába rendezünk rangos eseményeket, ha ezeknek a híre nem jut el az emberekhez. A tervezés fázisában erre is kell forrásokat szánni. Ebben van egyébként a legnagyobb restanciánk, amit most – amennyire lehet – igyekszünk behozni. Fontos a szorosabb együttműködés is a kulturális újságírókkal. Lehetőséget kell nekik adni arra, hogy új formákat tudjanak felfedeztetni olvasóikkal egy-egy esemény kapcsán. Ahogy közös munkára kell törekedni a zenepedagógusokkal is. Szeretnénk, ha lenne egy olyan nap, amikor együtt zenél az ország, az iskolába járó

gyerekek. Mi ennek a koordinálásában, promóciójában tudunk részt venni. Az országot aktivitásra kell serkenteni. Nem biztos persze, hogy a Liszt-évben minden sikerülni fog... A legnagyobb újításnak egyébként azt tartom, hogy arra törekszünk, ne csak az jöjjön a rendezvényeinkre, aki egyébként is hallgat komolyzenét. Ne mondjunk le a többiekéről, azokról sem, akik nem ennyire jártasak ebben a zenei műfajban! Legyen tisztában azzal mindenki, hogy a Tom és Jerry sorozatban a II. Magyar rapszódia hangzik fel...

■ *Ezt szolgálják a különleges programjaik...*

– Tényleg az a cél, hogy más területekről is jöjjenek érdeklődők. A híres Liszt-Chopin vacsorának megvan a menüsora, s az is, hogy milyen zenét játszottak egymásnak. Ha sikerül a szponzorációs háttérret megteremteni, szeretnénk ezt rekonstruálni. Sztárchef készítené a vacsorát, s biztos lesznek majd olyanok, akik a főszakács miatt jönnek, de talán Liszt muzsikájához is kedvet kapnak. Készítettünk emellett az Ipad-ekre letölthető Liszt-tartalmakat is. Ezt a kommunikációs csatornát ugyanis szintén szeretnénk Liszt népszerűsítésére használni...

■ *Lengyelországban a Chopin-év alatt zenélő padok szórakoztatták azokat, akik leültek néhány percre pibenni...*

– Sajnos a nyomukba sem érünk, hiszen a lengyelek négyszer annyit költöttek csak kommunikációra, mint amennyi a mi egész éves költségvetésünk. Azért nekünk is van-

nak zenélő foteljeink, amelyek Liszt zenéjét játsszák, igaz Brüsszelben, a Justus Lipsius épületben, amelyet mindig az aktuális soros elnöki tisztet ellátó ország dekorálhat. De azért nálunk is vannak zenélő fotelkék, igaz Brüsszelben... Ha mi annak a programsorozatnak, amelyet a Chopin-év kapcsán rendeztek, csak egynegyedét megvalósítjuk, akkor már elégedettek vagyunk. S tudom, nagyon fontosak a nemzetközi konferenciák, a találkozók, a különböző versenyek, a szakmai háttér, de ezeknek a gondjait a Liszt-év nem oldhatja meg...

■ *Emiatt döntött például úgy, hogy nem támogatja a PEARLE-konferenciát?*

– Nem én döntöttem így. Nálam már az előterjesztett javaslatok között sem szerepelt. Az egyébként is megvalósuló programokhoz nem mindig tudunk támogatást adni, a forrásainkat főleg olyan rendezvényekre fordítjuk, amelyek e nélkül nem működnének, s szorosan kötődnek a Liszt-évhez. Ezzel nem akarjuk egyetlen programnak sem megkérdőjelezni a minőségét... Tényleg szembe kell azzal nézni, hogy másfajta kommunikációra van szükség, a programok promotálására többet kell költeni, hiszen a kultúra is termék... A közönségnevelés szintén lényeges, ezért is hívtunk életre olyan sorozatokat, mint a Millenáris Csoki-koncertjei, ahol a kicsik szívesen gyűjtik a pecsétet, örömmel járnak a rendezvényekre.

■ *Bayreuthban a Wagner-kultuszhoz hozzátartozik A Rajna kincse csokoládé vagy Az istenek alkonya-tea is...*

– Szeretnénk nyitni a Liszt Ferenc téren egy üzletet, ahol ilyen különleges termékeket vásárolhatnának az érdeklődők. A jegyértékesítés mellett többek között Liszt bonbon is kapható majd, melyet a Gábriel Manufaktúra készít a zeneszerző emlékére, valamint a Liszt-év hivatalos borát, a Heimann pincészet egyedi címkével ellátott Szekszárdi kadarkáját is megvásárolhatják majd az érdeklődők. Lesz képeslap, puzzle... Ezt is lényegesnek tartom. Akárcsak azt, hogy ne csupán a muzsikán keresztül mutassuk be Lisztet. George Sand, Chopin és Liszt vonatkozásában októberre színdarabot íratunk, amelyet a bemutatót követően folyamatosan játszunk majd. Úgy vélem, olyan rendhagyó rendezvényekkel kell a közönség elé lépni, amitől a publikum rádöbben, a komolyzenét élvezni is lehet....

R. Zs.

Maratontól a csoki-koncertekig

Liszt Ferenc öt különböző arcát: az ünnepelt világsztárt, a zongoravirtuózt, a magyar világpolgárt, a keresztény gondolkodót és a zenepedagógust igyekeznek bemutatni a Liszt-év sorozatai. A különböző tematika alapján tervezett koncerteken a nagyzenekarok is jelentős szerephez jutnak. Az emlékév programjai között akad májusban Liszt-maraton a Millenárison, amelynek fellépője a Concerto Budapest. A Musica Sacra sorozatban, szintén májusban a Debreceni Filharmonikusok és a Debreceni Kodály Kórus Liszt Missa solemnisét adja elő a Fővárosi Főplébániatemplomban, Pad Zoltán vezényletével. Nyáron a Miskolci Nemzetközi Operafesztiválon hangzik fel Liszt Don Sanche című operája a Miskolci Szimfonikus Zenekar közreműködésével, s ezt a darabot Bayreuthban, a Stadthalléban is bemutatják júliusban. A Csoki-koncertek sorozatában, a Millenárison szeptemberben fellép az Óbudai Danubia Zenekar. Októberben a MÁV Szimfonikusok adnak hangversenyt a Művészetek Palotájában, Cigányzenétől a rapszodiáig címmel, s a koncert művészei között van Herczku Ágnes, Balogh Kálmán és Mocsári Károly. A dirigens Takács-Nagy Gábor. Szintén októberben, a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben tartják Gyenyisz Macujev zenekari zongoraversenyét, amelynek az Óbudai Danubia Zenekar a közreműködője.